

Právní aspekty otcovství

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Parametry kurzu

Místo NBC Office, 28. října 61, 702 00 Ostrava
u zastávky MHD Karolina

Lektor JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

Termín 26. listopadu 2020, 9:00 - 15:00

Cena 1 990 Kč (Pro úředníky ÚSC osvobozeno od DPH, pro ostatní plus DPH 21 %)

Cíle kurzu

Právní úprava otcovství je tradičně založena na třech domněnkách, které postupně svědčí manželce matky, muži, který společně s matkou své otcovství souhlasně prohlásil, a muži, kterého za otce potvrdí soud. Tato úprava se však v čase vyvíjí a současný zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, představuje již čtvrtou podobu právní úpravy za posledních deset let. **Je proto nutné posluchače nejen seznámit se současným stavem, ale rovněž s genezí a potenciálními očekáváními do budoucna.** Výklad se rovněž soustředí na další aspekty otcovství, konkrétně na **povinnost zkoumání soudu dokázat soulož domnělého otce s matkou**, vynučení **povinnosti podrobit se genetickému testování**, legální možnosti **akceptace současného rodičovství dvou mužů (nikoliv ženy)**, prominutí zmeškání popěrné lhůty, **práva putativního (domnělého) otce**, možnosti popření otcovství bez návrhu, **práva otce v případě anonymního a utajeného porodu**, práva otce a domnělého otce v řízení o osvojení, povinnosti otce vůči matce, která za něj není provdána, **postavení muže při asistované reprodukci** apod. Kurz se rovněž stručně zaměří na všechny doprovodné aspekty právní úpravy mateřství, které také explicitně nevyplývají ze zákona, avšak představují sociálně významnou oblast a oblast každodenního zájmu pozornosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí, resp. civilních soudů. **Kurz rovněž analyzuje významná rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Kňákal proti ČR a Paulík proti Slovensku.**

Dalším cílem kurzu je prohloubení znalostí základů právní úpravy rodičovství v českém právním řádu, poskytnutí odpovědi na otázku, zda koncepce domněnek není díky genetickému testování překonána, definice základních aspektů otcovství a problémů s otcovstvím spojených, zejména domněnek otcovství, práv muže u náhradního mateřství, asistované reprodukce, domácího porodu, porodu s utajením totožnosti, baby-boxů a výkonu rodičovské odpovědnosti, pochopení základních vazeb mezi obecným předpisem soukromého práva, tedy občanským zákoníkem, a dalšími právními předpisy, zejména zákonem o zdravotních službách a zákonem o specifických zdravotních službách, pochopení rozdělení kompetencí orgánů veřejné správy a civilních soudů a získání možnosti poskytnutí základního poradenství těhotným neprovdaným ženám, mužům usilujícím o potvrzení otcovství, "podvedeným otcům" a rodičům v nouzi. Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **david@kolumbuspm.cz**.

Obsah kurzu

- **Úvod do problematiky**
 - Právní poměr mezi rodiči a dětmi, koncepční odlišnosti konstrukce právního poměru mezi matkou a dítětem a otcem a dítětem
 - Domněnka, že otec nemusí být jistý
 - Právní úprava
- **Určování otcovství**
 - První, druhá a třetí domněnka otcovství včetně detailního rozboru postavení otce při asistované reprodukci (tzv. první a půltá domněnka)
 - Lékařské zprávy a jiné důkazní prostředky. Genetické testování
 - Řízení o určení otcovství - legitimace k podání návrhu, účastenství v řízení, práva a povinnosti účastníků, vysvětlení odlišností řízení ve věcech mateřství. Spojení řízení s řízením o péči, styku a výživě
 - Neplatnost souhlasného prohlášení, analýza posledních nálezů Ústavního soudu o preferenci sociálně-právního rodičovství před biologickou realitou
- **Popření otcovství**
 - Popírání otcovství manželem matky, lhůty, prominutí zmeškání lhůty. Stanovení okamžiku, kdy má muž důvodné pochybnosti o svém otcovství
 - Popření otcovství určeného souhlasným prohlášením, lhůty, rozbor rozhodnutí ESLP ve věci Kňákal proti České republice
 - Nejlepší zájem dítěte, zřejmý zájem dítěte při popření otcovství bez návrhu
 - Popírání otcovství podle třetí domněnky, novela zákona o zvláštních řízeních soudních v prodloužení lhůty podání žaloby na obnovu řízení, rozbor rozhodnutí Paulík proti Slovenské republice
 - Řízení o popření otcovství - legitimace k podání návrhu, účastenství v řízení, práva a povinnosti účastníků

- **Náhradní mateřství**
 - Předpoklad náhradního mateřství v § 804 občanského zákoníku vs. kogentní povaha § 775 občanského zákoníku
 - Legální řešení náhradního mateřství. Neplatnost a nevynutitelnost dohod
 - Náhradní mateřství ve prospěch dvou mužů (nikoliv tedy páru muže a ženy), včetně potenciální reprodukční turistiky (konkrétně akceptace právní úpravy státu Kalifornie).
 - Analýza paragrafovaného znění návrhu zákona upravujícího náhradní mateřství
- **Baby-box v absentující právní úpravě**
 - Poukaz na ignorování baby-boxů českou právní úpravou
 - Soukromoprávní dopady umístění dítěte do baby-boxu
 - Otec jak nositel rodičovské odpovědnosti po odložení dítěte
- **Další aspekty**
 - Domácí porody a práva otce
 - Porod s utajením totožnosti a práva otce
 - Ochrana putativního (domnělého) otce při osvojení dítěte
- **Rozbor judikatury**
- **Diskuse**

Lektor kurzu

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo